

Udział organizacji lokalnych w programie zapobiegania narkomanii „ODLOT”...

Reprezentanci pięciu organizacji wymienili 9 przykładów współpracy z innymi organizacjami w sprawach narkomanów. Jakość wszystkich tych kontaktów poprawiła się w okresie ostatnich 12 miesięcy, co wiązać można w decydującej mierze z wpływem programu „Odlot”.

WNIOSKI

Zrealizowany w okresie od kwietnia 1994 do czerwca 1995 w Malczycach i Starachowicach Program Zapobiegania Narkomanii „Odlot” był jednym z pierwszych tego rodzaju przedsięwzięć w kraju. Program ten był przykładem udanego współdziałania Komisji Europejskiej - sponsora programu i krajowego wykonawcy Instytutu Psychiatrii i Neurologii z Lokalnymi Zespołami Koordynacyjnymi w Starachowicach i Malczycach. Program „Odlot” adresowany do społeczności gminy Malczyce i Starachowic zakładał między innymi zaangażowanie przedstawicieli lokalnych organizacji. Ich opinie w sprawach młodego pokolenia Malczyc i Starachowic wyrażone w badaniach diagnostycznych zostały zaprezentowane na spotkaniach z przedstawicielami obu społeczności przed rozpoczęciem programu i uwzględnione w lokalnych projektach działań.

Zrealizowany w obu miejscowościach program wniósł wyraźne ożywienie w życie obu społeczności i przyniósł dostrzegalne wyniki. Jak badania ewaluacyjne ujawniły, większość reprezentantów organizacji uczestniczących w tym programie dostrzegła korzyści wyniesione z programu przez młodzież, jak również przez przedstawicieli wielu środowisk zwłaszcza nauczycieli, służbę zdrowia, pracowników domów kultury i świetlic, policję, dziennikarzy itp. Konkretność ofert kierowanych do różnych środowisk przyczyniła się do wytworzenia klimatu współpracy osób i organizacji. W okresie realizacji programu poprawiła się jakość co najmniej jednej trzeciej kontaktów między organizacjami obu miejscowości w sprawach ogółu młodzieży, młodzieży trudnej t.j. sięgającej po środki psychoaktywne i w sprawach narkomanów.

Antoni Zieliński

Participation of local community organizations in the program of drug abuse prevention „Odlot” in Starachowice and Malczyce

Summary

The Drug Abuse Prevention Program „Odlot” implemented in Malczyce and Starachowice was aimed at an enlivening of collaboration between local community organizations in the matters concerning the youth in general, problematic youth, and drug abusers or addicts. In a diagnostic research carried out in April 1994 subjects were representatives of 10 organizations from Malczyce and of 19 organizations from Starachowice. Representatives of these organizations presented their views on the young generation, assessed the scale of drug abuse, and expressed their attitudes towards the idea of developing a program of drug abuse prevention on their territory.

An evaluative study was carried out in June 1995 on representatives of 11 organizations from Malczyce and 43 from Starachowice. In the „Odlot” program three fourths of the organizations from both these cities took part, and the program was positively assessed by almost two thirds of representatives of the participating organizations. During the program implementation the quality of at least a third of contacts between organizations dealing with tasks on behalf of the youth as a whole, of problematic youth and drug abusers has improved.

Key words: drug abuse\drug addiction\local community organizations\prevention

PIŚMIENNICTWO

1. Coggans N., Davies J.B. (1992): *Does Drug Education Work?* In: M.Plant, B.Ritson, R.Robertson: *Alcohol and Drugs. The Scottish Experience*. Edinburg, ss75-82.
2. *Community Response to Alcohol-Related Problems* (1985). A World Health Organisation Project Monograph. US Department of Health and Human Services. Washington D.C. ed: I. Rootman, J. Moser.
3. Hannibal J.U., van Iwaarden M., Gefou-Madianou D., Moskaiewicz J., Ritson B., Rud M. (1995): *Alcohol and Community. Report on an International Collaborative Study on Community Response to Alcohol Related Problems*. WHO Regional Office for Europe, Copenhagen.
4. Hartoll R., Daviaud E., Levis R., Mitcheson M. (1985): *Drugs Problems: Assessing Local Needs. A Practical Manual for Assessing the Nature and Extend of Problematic Drug Use in a Community*. Drug Indicators Project. University of London.
5. Kołodziejczyk A., Czerniewska E.(1993): *Spójrz inaczej*. Polskie Stowarzyszenie Psychologów Praktyków, Kraków, t. 1-3.
6. Kośmider J., Tyszkiewicz A.(red)(1993): *Dzieci Swojego Czasu. Młodzież Polska i Francuska*. Ośrodek Badań Młodzieży Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa.
7. Resnik H.(red)(1990): *Youth and Drugs: Society's Mixed Messages*. OSAP Prevention Monograph No 6 US Department of Health and Human Services, Public Healt Service, ADAMHA.
8. Servais E. (1994): *Zanim nie jest za późno. Zapobieganie uzależnieniom w społecznościach lokalnych. Praktyczny podręcznik dla każdego: dla nauczycieli, rodziców i wychowawców*. Zakład Badawczo-Konsultingowy TUAN, Wrocław.
9. Stoker P. (1992): *Drug Prevention - Just Say No*. David Fulton Publisher, London.
10. Wald I., Markiewicz A., Morawski J., Moskaiewicz J., Sierosławski J., Świątkiewicz, Zieliński A. (1989): *Polish Community Response to Alcohol Problems Study: Fluctuating Visibility of the Problem*. (W:) N.Giesbrecht, P.Conley, R.W.Dentson, L.Glicksman, H.Holder, A.Pederson, R.Room, M. Shain (red): *Research, Action, and the Community: Experiences in the Prevention of Alcohol and Other Drug Problems*. OSAP Prevention Monograph No4 US Department of Health and Human Services, Public Health Service, ADAMHA, ss131-135.